

BOTISANT

BOTISANT

Partida de Callosa, a uns 2 k. de la vila (xxxiv, 183. 21), pron. *botizánt*. D'etimologia bereber, per a la qual, veg. *EntreDL* II, 132.

BOTJA

Del nom de planta. Assegador de la *Botja*, mal escrit ¹⁰ *Botcha*, a la Tinença de Benifassà a. 1547 (*BABL* XII, 177). Serra de *Botja*, de la qual forma part el tossal d'Almudèfer, entre Batea i Caseres (JMEspinàs, *Viatge a la Terra Alta*, 97). Racó de *Bóga* te. Pego (xxxiii, 108.2). Serra de *Bóga* te. Xixona (xxxv, 95.2).

DERIV. La *Botjosa*, sengles pdes. rurals te. Castellar Rbra.; Noves i Pallerols del Cantó (xlvi, 72.46; xxxvii, 191.2, 193.4, 197.21; xxxviii, 1.23); *Les Botjoses* (*buçózes*) te. La Vansa (xxxviii, 37.15) i *Ars* (xxxvii, 171.7); *Els Botgegals* te. Envall (xxxvii, ²⁰ 119.25). De la variant *Bujosa* (cogn. mall., *BDLC* XIII, 21) dim. *Bujoseta*, i amb caiguda de la -s- i metàtesi: *Bajueta* te. Banyalbufar (xl); i anàlogament: *Cal Bajuà* te. Llanera (Solsonès) (xlvi, 128.3) < *bojos-ar* collectiu.

BOTÓ

Cognom mall. S. XIII (*BSAL* VIII, 374b); i Comes ³⁰ o Comelles dels *Botons* te. Llessui (Cpbr. Castellbò, 1518 te. Llessui); és dubtós, si aquest va amb *voltorn/botorn* 'vent xafogós', del qual semblen venir *Botornàs* (estanyes damunt Aneto, infra) o bé amb el NP cèlt. BUTTUS, -TO, -ONIS, d'on deuen venir *Bottonasc* ³⁵ prov. Cuneo i *Battonaga*, prov. de Brescia (Flechía, *Alc. Fo. NLL It. Sup.*, 66, 177); potser *Boutenac* prop de Narbona (Skok, §§ 422, 426) amb el seu posttoponímic, nom de Jaspert de *Botonac*, bisbe de València, en temps de Desclot (cf. l'ed. Coll i Al.), per al qual, ⁴⁰ però, vg. l'art. *Ulldecona*.

BOTORNÀS, Tossal del ~

Nom d'un dels cims del terme d'Aneto (Alta Ribagorça) i de la partida immediata. Es troba a l'O. de l'Estany Gran d'Anglos, en un lloc exposat al vent del Sud.

ETIM. Potser d'un VULTURNACEU, derivat del ll. ⁵⁰ VULTURNUM, nom amb què els romans designaven un vent càlid del Sud-Oest, que es continua en el substantiu castellà *bochorno* 'xafogor' (cf. *DECH*, s. v.) ¹. El *Botornàs* seria aleshores el vessant del calmàs, de la calor.

En l'enquesta XIX, 151.6, va anotar Coromines que el Covarxo de Moré és «al Botornàs», ço que confirma l'ús del nom amb l'article i ens fa pensar que anem ben orientats quan cerquem una relació del nom amb un substantiu comú. Qui sap si el pallarès local *vol-*

tornet, que designa un cabanó a muntanya, podrà tenir quelcom a veure amb el nostre topònim. Potser podria derivar-se *voltornet* de *voltorn*, pensant que el nom hagués estat motivat pel fet de significar una cabaneta calentona com el *voltorn*, amb la influència de *volta* 'cúpula' (però cf. encara, *revoltons*, altre derivat de *volta*): *Botornàs* també podria derivar d'això? X. T. [Però és molt rebuscat. J. C.]

¹ En el cultisme it. *voltorno* «vento di grecolevanto» que Battisti i Alessio suposen [??] que prové «dal nome del monte Voltur (il Vùltore) nella Apulia» (*Diz. Etim. Ital.* I, p. 4087). Preferible Ernout-Meillet i Walde-H.

¹⁵ *Botsac*, V. *Bossac*

El BOTX

Pron. *elbòç*, pda. de Crevillent (xxxvi, 148.8) i *Lo Bòço* pda. de Garcia (xiii, 108.12), semblen descendents mossàrabs d'ALBŪCIUS 'asfòdel, gamó' (veg. *DECat*, s. v. *albissó*); i, com a collectiu en -ĒTA, podria ser-ne derivat *Bocheta* pda. de Benigànim (segons ²⁵ *GGRV* II, 34); no crec que hi hagi relació etimològica amb *La Fotx* afrau del mateix terme de Garcia, que és prolongació mossàrab del ll. FOCEM 'congost', car no s'explicaria la B-, i menys havent-hi la forma en F- en el mateix terme.

Botxaca, V. *Bossac* i *DECat* II, 348a34 ss.

El BOTXINXE

Un «ventorrillo» te. St. Joan d'Alacant (xxx, 159. 15); *botxinxe* usat en sentit semblant per la gent de CastPna., veg. *DECH* I, 60.

BOU

Deixant de banda els d'origen més probablement antroponímic, aplego NLL per grans caps toposemàntics:

⁴⁵ 1) Paratges on pasturen o són alimentats: *Pla dels Bous* te. Cabdella (xxxvii, 49.3, 146.10). *Pla del Bou* te. Alcalà de Xivert (xxviii, 185.22). *Alqueria de Bou* te. Vila-real (xxix, 139.23). L'Horta dels *Bous* te. Beniardà (xxxv, 41.21).

2) Llocs on s'abeuren. Per a la de Caldes de Boí, veg. *TopVBoí* (I, p. 6). *Font del Bou*, dues en te. de Llagunes Pall. (de la *Escurcella* i dels *Campassos* xxxvii, 44.21). Id. te. *Vistabella* (xxix, 77.25). *Tolla dels Bous* te. la *Sentiu* (xlvi, 50.33, és gorga del riu Sió).

⁵⁵ 3) On s'aixopluguen o apleten: *La Bauma dels Bous* te. Lluçà-Sta. Eulàlia (xlvi, 159.20); *Serrat dels Bous*: sengles a St. Jaume de Frontanyà, *Figols* (Berguedà) (xxxviii, 134.1, 107.23). Solà de *Puig-de-bou*